

Suvestinė redakcija nuo 2011-04-22 iki 2012-06-05

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [27-995](#), i. k. 108301MISAK00D1-122

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2008 m. kovo 3 d. Nr. D1-122

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#), Nr. [60-2464](#)), 11.2 ir 11.5 punktais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [90-3573](#)) patvirtintos Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos priedo 1.1 punktu,

t v i r t i n u Žaliųjų pirkimų mokymo programą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. D1-122
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2011 m. balandžio 18 d.
įsakymo Nr. D1-331 redakcija)

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMA

Mokymo programos trukmė – 8 valandos.

Mokymo programos tikslas – skatinti žaliuosius viešuosius pirkimus, suteikiant valstybės tarnautojams, atsakingiems už viešųjų pirkimų vykdymą, žinias ir gebėjimus, reikalingus atlikti žaliuosius viešuosius pirkimus; prekių tiekėjams, paslaugų teikėjams ir rangovams (toliau – Tiekėjams) žinias apie aplinkai palankius produktus; siekiant įtraukti daugiau suinteresuotų subjektų (gamintojų, vartotojų, nevyriausybinių organizacijų), įgyvendinant Žaliųjų pirkimų politiką Lietuvos Respublikoje.

Programa susideda iš keturių dalių:

1. Žaliųjų viešųjų pirkimų politika;
2. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai;
3. Energijos vartojimo efektyvumas ir žalieji viešieji pirkimai;
4. Žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai.

MOKYMO PLANAS

1 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų politika

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Žinios apie žaliųjų pirkimų idėjos raidą – aplinkosaugos, darnaus vystymosi, socialinės atsakomybės poreikio, problematikos ir reguliavimo principų ištakos. 2. Pagrindiniai tarptautiniai dokumentai, susitarimai žaliųjų pirkimų klausimais. 3. Europos Sąjungos viešųjų pirkimų politikos gairės, dokumentai, tyrimai, žaliųjų viešųjų pirkimų diegimo rekomendacijos, žaliųjų pirkimų plėtra Europos Sąjungos šalyse, ateities perspektyvos, darnaus vystymosi strategija, gerosios praktikos pavyzdžiai. 4. Žaliųjų viešųjų pirkimų pasirengimo ir planavimo procesai, mokymo priemonės, įvykdytų žaliųjų pirkimų statistika, aplinkai palankių produktų rinkos tyrimai, integralus atliktų viešųjų pirkimų poveikio aplinkai vertinimas. 5. Ekologiško ženklavimo principai ir svarba, ekologinio ženklavimo sistemos, ekologiniai ženklai, aplinkosaugos vadybos sistemų – EMAS ir ISO – diegimo patirties Europos Sąjungoje ir Lietuvoje pristatymas. 6. Produkto gyvavimo ciklo išlaidų taikymas žaliuosiuose pirkimuose. 7. Darnieji viešieji pirkimai – aplinkosaugos, ekonomikos ir socialinio sektoriaus plėtra ir įgyvendinimas (inovatyvūs viešieji pirkimai, ikiprekybiniai viešieji pirkimai, pirkimai iš socialinių įmonių). 8. Pagrindinės nuorodos, kur galima rasti informacijos žaliųjų pirkimų klausimais.	3

Informacijos šaltiniai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#)).

2. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2010–2011 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-833 (Žin., 2010, Nr. [116-5951](#)).

3. Leidinys „Perkant žaliai. Aplinkai naudingų viešųjų pirkimų vadovas“, parengtas Europos Komisijos.

4. Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politika ir jos įgyvendinimas Lietuvoje. Venckus Z. Aplinkos apsaugos politika ir teisė.

5. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darnaus vystymosi aspekto integravimas į ES politiką: 2009 m. Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategijos peržiūra“ (KOM (2009) 400 galutinis).

6. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).

7. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga (http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

2 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Žaliųjų viešųjų pirkimų siekiai ir uždaviniai. 2. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo įstatyminės bazės raida Lietuvoje. 3. Koks viešasis pirkimas turi būti pripažintas „žaliu“? 4. Pagrindinės Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos. 5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymai, patvirtinantys produktų sąrašus ir taikytinus aplinkos apsaugos kriterijus. 6. Aplinkosaugos kriterijų įtraukimo į viešuosius pirkimus rekomendacijos.	2

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)).

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#)).

3. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2010–2011 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-833 (Žin., 2010, Nr. [116-5951](#)).

4. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašas ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-697 (Žin., 2007, Nr. [138-5692](#)).

5. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašas ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-725 (Žin., 2009, Nr. [145-6453](#)).

3 tema. Energijos vartojimo efektyvumas ir žalieji viešieji pirkimai

Mokymo forma – paskaita. Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Energijos vartojimo efektyvumas ir žalieji viešieji pirkimai. 2. Netaršių ir efektyviai energiją vartojančių kelių transporto priemonių naudojimo skatinimas. Eksploatacinio laikotarpio sąnaudų apskaičiavimo metodikos pristatymas.	1

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)).
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#)).
3. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2010–2011 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-833 (Žin., 2010, Nr. [116-5951](#)).
4. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašas ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-697 (Žin., 2007, Nr. [138-5692](#)).
5. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašas ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-725 (Žin., 2009, Nr. [145-6453](#)).
6. Prekių, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, ir šių prekių energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1023 (Žin., 2008, Nr. [121-4600](#)).
7. Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atvejų, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. 3-100 (Žin., 2011, Nr. [23-1110](#)).
8. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga (http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

4 tema. Žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai

Mokymo forma – paskaita ir pratybos (apklausa ir diskusija). Klausytojams pateikiama dalomoji medžiaga – pristatymo skaidrės, produktų sąrašas.

Mokymo dalykas	Trukmė, val.
1. Bendrųjų reikalavimų, taikomų žaliesiems pirkimams, ir pagrindinių kriterijų grupių aptarimas. 2. Tyrimų, kuriuose nagrinėjama Europos Sąjungos šalių praktika, taikant žaliuosius pirkimus, aptarimas.	2

3. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo galimybių skirtingoms produktų grupėms aptarimas. 4. Bendriausios žaliųjų viešųjų pirkimų diegimo kliūtys ir bendrieji žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijai. 5. Europos Sąjungos šalių narių, ICLEI narių, PROCURA+ projekto dalyvių viešųjų pirkimų praktikoje taikomos paslaugų grupės. 6. Europos Komisijos žaliųjų viešųjų pirkimų mokomojoje medžiagoje nustatyti prioritetiniai žaliųjų viešųjų pirkimų sektoriai, nustatytos produktų grupės, kurių viešiesiems pirkimams taikytini žalieji kriterijai. 7. Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo pristatymas. 8. Kaip perkančioji organizacija gali taikyti „žaliuosius“ kriterijus, nepažeisdama teisės aktuose nustatytų viešųjų pirkimų principų? 9. Žaliųjų viešųjų pirkimų organizavimo eigos aptarimas. 10. Pratybos (apklausa ir diskusija): 10.1. Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių aplinkos apsaugos kriterijų sąrašo taikymas; 10.2. tyrimo, nustatant pagrindines kliūtis žaliųjų viešųjų pirkimų vykdymui, atlikimas; 10.3. kokių produktų (prekių, paslaugų ar darbų), nepatenkančių į Aplinkos ministerijos nustatytų produktų grupių sąrašus, viešuosius pirkimus atliko perkančiosios organizacijos per praėjusius metus.	
---	--

Informacijos šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)).
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. [91-4824](#)).
3. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2010–2011 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-833 (Žin., 2010, Nr. [116-5951](#)).
4. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams nuo 2008 metų taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (1-oji produktų grupė), sąrašas ir 1-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-697 (Žin., 2007, Nr. [138-5692](#)).
5. Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai (2-oji produktų grupė), sąrašas ir 2-osios produktų grupės aplinkos apsaugos kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-725 (Žin., 2009, Nr. [145-6453](#)).
6. Europos Bendrijų Komisijos Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų Komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis).
7. Europos Komisijos ŽVP mokomoji medžiaga (http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm).

Mokymo medžiaga gali būti atnaujinama naujais Lietuvos Respublikos ir tarptautiniais dokumentais, Europos Komisijos rekomendacijomis, tyrimais ir viešųjų pirkimų praktikos pavyzdžiais, kitų šalių duomenų bazių su produktų ir paslaugų specifikacijomis duomenimis.

Medžiagą atnaujinti galima iš šių šaltinių:

Aplinkos ministerija [www.am.lt]

Aplinkos apsaugos agentūra [<http://gamta.lt>]

http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm
http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm
<http://www.svanen.se/en/>
<http://www.blauer-engel.de/>
<http://www.procuraplus.org/>
<http://www.iclei-europe.org/>
<http://www.topten.info/>

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-393](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 58-2846 (2010-05-20), i. k. 110301MISAK00D1-393

Nr. [D1-331](#), 2011-04-18, Žin., 2011, Nr. 47-2248 (2011-04-21), i. k. 111301MISAK00D1-331

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-393](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 58-2846 (2010-05-20), i. k. 110301MISAK00D1-393

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-331](#), 2011-04-18, Žin., 2011, Nr. 47-2248 (2011-04-21), i. k. 111301MISAK00D1-331

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo